

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/22481,Krajowa-Sekcja-Kolejarzy-NSZZ-Solidarnosc.html>
2022-12-02, 01:50

Krajowa Sekcja Kolejarzy NSZZ „Solidarność”

Krajowa Sekcja Kolejarzy NSZZ „Solidarność”, IX – X 1980 tworzono pierwsze międzyzakładowe struktury branżowe w oparciu o struktury PKP: Okręgowe Komisje Porozumiewawcze Kolejarzy „S” (na szczeblu dyrekcji okręgowych kolei państwowych, w 1980 w kraju istniało ich 8) oraz Rejonowe Komisje Porozumiewawcze Kolejarzy „S” (na szczeblu dyrekcji rejonowych kolei państwowych, które wchodziły w skład DOKP). 4 X w Gdańsku odbyło się spotkanie delegatów OKPK, na którym powołano ogólnopolską sekcję branżową: Międzyokręgową Komisję Porozumiewawczą Kolejarzy „S” z przew. Włodzimierzem Badełkiem z Gdańska.

Oprócz kolejarzy, w skład kolejarskiej „S” weszli przedstawiciele komisji zakładowych z samodzielnych jednostek organizacyjnych funkcjonujących w ramach PKP: Kolejowej Służby Zdrowia, Biur Projektów Kolejowych oraz Zakładów Automatyki Kolejowej. Ponadto we władzach krajowych kolejarskiej „S” zasiadał przedstawiciel ZNTK.

Działalność MPKP (nast. Krajowej Sekcji Kolejarzy) „S” skupiona była na walce o najważniejsze postulaty kolejarzy (m.in. dot. wynagrodzenia i warunków pracy), których adresatem było Ministerstwo Komunikacji. 21–27 X w celu realizacji postulatów przeprowadzono we Wrocławiu protest głodowy. 31 X MPKP podpisała z komisją rządową porozumienie (tzw. porozumienie wrocławskie), które uwzględniało większość postulatów (m.in. podwyżkę płac) oraz precyzowało daty ich realizacji. Kolejny protest kolejarzy odbył się w 3. dekadzie XI 1980 (m.in. wstrzymanie na 4 godz. ruchu WKD w Warszawie i SKM w Gdańsku) i był odpowiedzią na próbę zdezawuowania porozumienia.

W 1981 w celu wyegzekwowania ustaleń porozumienia

wrocławskiego odbyło się 5 spotkań delegatów MKPK z przedstawicielami MK: we Wrocławiu (20 I 1981), w Węgierskiej Górcie (24–25 II 1981), Załakowie (28–29 IV 1981), Przemyślu (11–12 VI 1981), Krzyżu (22–23 IX 1981), które kończono kolejnymi uzgodnieniami.

Na pocz. 1981 komitety założycielskie przekształcano w komisje zakładowe oraz zorganizowano wybory do OKPK (pierwsze odbyły się w Dolnośląskiej DOKP – 20 II) i RPKK. W III 1981 do „S” należało 80% kolejarzy (ok. 300 tys.). W III na stanowisku przew. MKPK W. Badełka zastąpił Krzysztof Gołygowski z Wrocławia i tym samym zmieniła się siedziba MKPK.

Latem 1981 wyłoniono delegatów na I KZD Kolejarzy „S”, który odbył się 25–27 X 1981. Doszło do przekształcenia MKPK w KSK, a na jej przew. wybrano K. Gołygowskiego (zdobył 195 na 301 głosów). Ponadto przygotowano projekt pragmatyki kolejowej, wystosowano telegram do Jana Pawła II, przyjęto regulamin wewnętrzny KSK oraz nast. uchwały: odnoszącą się do wyników IV Plenum KC PZPR; wotum nieufności wobec ministra komunikacji Mieczysława Zajfryda; ws. pisma „Semafor”; o powołaniu informacyjnej Agencji Kolejarzy „Solidarności”.

19 XI odbył się zjazd Rady Sekcji (jej członkowie zostali wybrani w poszczególnych okręgach), na którym wybrano prezydium Rady (po 1 delegacie z każdej DOKP i po 1 osobie z Komisji Koordynacyjnych samodzielnych jednostek kolei: ZNTK, BPK, KZA, KSZ): Franciszek Chodakowski (Śląska DOKP), Józef Poręba (Dolnośląska DOKP), Andrzej Światała (Zachodnia DOKP), Henryk Jarząbek (Pomorska DOKP), Witold Mężia (Centralna DOKP), Tadeusz Piasecki (ZNTK), Jan Konstantynowicz (BPK), Szczepan Wrzecieć (KZA), dla Wschodniej, Południowej i Północnej DOKP oraz dla służby zdrowia pozostawiono wakaty. Przew. Rady KSK K.

Gołygowski wytypował 3 wiceprzew. prezydium: Zbigniewa Plucińskiego (ZNTK), Mieczysława Rzepeckiego (DDOKP) i Jana Górę (SDOKP). W ramach Rady Sekcji powołano 10 zespołów problemowych: zespół ds. płacowych (przew. Z. Iwaniuk), ds. socjalnych (przew. H. Jarząbek), ds. BHP (przew. W. Mężia), ds. mieszkaniowych (przew. Bernard Cofta), ds.

emerytów i rencistów (przew. Mieczysław Kondratowicz), ds. szkolenia zawodowego (przew. Ryszard Wulczyński), ds. pragmatyki (przew. Kozak), ds. samorządu na PKP (przew. K. Gołygowski), ds. organizacji PKP (przew. A. Światała) i ds. przepływu informacji wewnątrzwiązkowej (przew. Jerzy Jankowiak).

Decyzją Rady KSK na etat zatrudniono 5 pracowników: przew., redaktora nac. „Semafora”, radcę prawnego i 2 pracowników biurowych (wszyscy, poza przew., tworzyli Sekretariat KSK).

Pismem MKPK/KSK był ukazujący się 20 II 1981 – 30 XI 1981 „Semafor”. 1983–1989 ukazywało się podziemne pismo „Wolna Droga”, nie było to jednak pismo sekcji, wydawane było przez wrocławskich kolejarzy. „WD” wznowiono w 1990, od 1994 organ Sekcji Krajowej Kolejarzy NSZZ „S”.

Po 13 XII 1981 sekcja przestała funkcjonować, podtrzymano jednak kontakty ponadregionalne. Okazją do spotkań były kolejne rocznice wrocławskiej głódówki, które obchodzono w kościele św. Wawrzyńca we Wrocławiu. Od 1984 organizowano pielgrzymki kolejarzy na Jasną Górę w święto św. Katarzyny, patronki kolejarzy (25 XI). KSK zaczęło odtwarzać w 1989: w I w Gdańsku odbył się zjazd przedstawicieli kolejarzkiej „S”, wybrano Tymczasowego Przew. (Ewaryst Waligórski z Pomorskiej DOKP); 29 IV powołano Tymczasową KSK z siedzibą w Gdańsku (przew. E. Waligórski, Z. Iwaniuk, szef biura, z Północnej DOKP, Władysław Tatarzyński z DDOKP, Józef Dąbrowski z Południowej DOKP, Bronisław Wardawy z WDOKP); 13 VI w ramach TKSK powołano 4 zespoły robocze (zespół ds. indeksacji, zespół ds. pragmatyki i samorządów na PKP, zespół ds. płacowych, zespół ds. interwencji). W 1990 zakończono okres tymczasowości, zorganizowano kolejne wybory do KSK: przew. został J. Dąbrowski, wiceprzew. Ryszard Filipowicz (ŚDOKP), a w skład KSK weszli: Tadeusz Zawadzki (CDOKP), B. Wardawy, Z. Iwaniuk, J. Dul (DDOKP), H. Jarzabek (Pomorska DOKP). Siedzibą sekcji została Warszawa.

Krajowa Sekcja Kolejarzy jest sekcją branżową zrzeszoną w

Sekretariacie Transportowców NSZZ „S” i w 2014 liczyła 26.796 członków. Przew. prezydium Sekcji jest Henryk Grymel. Sekcja zrzeszona jest w Europejskiej Federacji Pracowników Transportu (European Transport Workers Federation) z siedzibą w Brukseli.

Kamil Dworaczek

[Wrocław, Krajowa Sekcja Kolejarzy, PKP](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)